

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 11Csp/68/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121262015
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Jančíková
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:6121262015.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Jančíkovou v žalobcu Silverside, a. s., so sídlom Plynárenská 7/B, 821 09 Bratislava - Ružinov, IČO: 500 525 60, zastúpený: VIVID LEGAL, s. r. o., , so sídlom Plynárenská 7/A, 82109 Bratislava - Ružinov IČO: 368 079 15, proti žalovanej: G. L., nar. XX.X.XXXX, bytom Š. XXXX/XX, XXX XX T. zastúpená JUDr. Martinou Čelkovou, advokátkou, so sídlom Štefánikova 22, 066 01 Humenné o zaplatenie 4.804,26 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 2.143,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne

- zo sumy 92,94 eur od 8.3.2018 do 13.12.2019,
- zo sumy 82,76 eur od 14.12.2019 do 28.1.2020,
- zo sumy 47,26 eur od 29.1.2020 do 14.2.2020,
- zo sumy 11,76 eur od 15.2.2020 do 17.4.2020,
- zo sumy 92,94 eur od 8.4.2018 do 17.4.2020,
- zo sumy 69,20 eur od 18.4.2020 do 20.5.2020,
- zo sumy 33,70 eur od 21.5.2020 do 16.6.2020,
- zo sumy 92,94 eur od 8.5.2018 do 16.6.2020,
- zo sumy 91,14 eur od 17.6.2020 do 16.7.2020,
- zo sumy 51,14 eur od 17.7.2020 do 13.8.2020,
- zo sumy 11,14 eur od 14.8.2020 do 14.9.2020,
- zo sumy 92,94 eur od 8.6.2018 do 14.9.2020,
- zo sumy 54,08 eur od 15.9.2020 do 9.10.2020,
- zo sumy 4,08 eur od 10.10.2020 do 13.11.2020,
- zo sumy 92,94 eur od 8.7.2018 do 13.11.2020,
- zo sumy 47,02 eur od 14.11.2020 do 11.12.2020,
- zo sumy 92,94 eur od 8.8.2018 do 11.12.2020,
- zo sumy 89,96 eur od 12.12.2020 do 13.1.2021,
- zo sumy 39,96 eur od 14.1.2021 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.9.2018 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.10.2018 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.11.2018 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.12.2018 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.1.2019 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.2.2019 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.3.2019 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.4.2019 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.5.2019 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.6.2019 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.7.2019 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.8.2019 do zaplatenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.9.2019 do zaplatenia,

- zo sumy 92,94 eur od 8.10.2019 do zaplattenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.11.2019 do zaplattenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.12.2019 do zaplattenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.1.2020 do zaplattenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.2.2020 do zaplattenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.3.2020 do zaplattenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.4.2020 do zaplattenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.5.2020 do zaplattenia,
- zo sumy 92,94 eur od 8.6.2020 do zaplattenia,
- zo sumy 54,156 eur od 8.7.2020 do zaplattenia

a to všetko v pravidelných mesačných splátkach každá vo výške 50,- eur vždy do 20. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci, prvýkrát počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom nadobudne tento rozsudok právoplatnosť, pod hrozbou straty výhody splátok s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

II. Súd žalobu v prevyšujúcej časti zamieta.

III. Súd žalovanej voči žalobcovi priznáva náhradu trov konania v rozsahu 10,84 % s tým, že o výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa XX.X.XXXX na upomínací súd žalobu o zaplattenie istiny vo výške 2.895,53 eur, úroku vo výške 1.424,67 eur, zmluvnej pokuty vo výške 477,99 eur, nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 11,- eur, úroku z omeškania a na náhradu trov konania.

2. Podanie žaloby odôvodnil žalobca tým, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere číslo (variabilný symbol) XXXXXXXXXX uzavretej dňa X.X.XXXX medzi stranami sporu poskytol žalovanej úver spotrebiteľský úver - istina vo výške 3.400,- eur, zmluvný úrok 21,50 % ročne. Žalovaná sa zaviazala splácať úver prostredníctvom pravidelných mesačných splátok vo výške 92,94 eur, pričom s jeho splácaním sa dostala do omeškania. Žalobca upomienkou č. 1 zo dňa 14.10.2017 vyzval žalovanú na zaplattenie dlžnej mesačnej splátky, ako aj na úhradu nákladov za vystavenie upomienok v zmysle Sadzobníka poplatkov žalobcu a súčasne upozornil žalovanú, že si žalobca uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t. j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca výzvou s názvom „Posledná výzva“ zo dňa 12.12.2017 vyzval žalovanú na zaplattenie dlžnej mesačnej splátky úveru a súčasne upozornil žalovanú, že si žalobca od omeškania s úhradou príslušnej splátky uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním, t. j. zmluvnú pokutu a úrok z omeškania, že vymáhanie nárokov žalobcu môže byť odovzdané do mandátnej správy a že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude žalovaná v omeškaní so splácaním viac ako 3 mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu. Žalovaná si Poslednú výzvu prevzala dňa 20.12.2017.

Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním úveru žalobca má právo

- na zaplattenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p. a. z dlžnej sumy nezaplattenej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. Zmluvy),
- na zaplattenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. z dlžnej sumy nezaplattenej splátky úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy),
- na zaplattenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bude vyčíslená ku dňu zosplatnenia úveru od prvého dňa omeškania.

Žalobca oznámením o zosplatnení pohľadávky zo dňa 19.1.2021 oznámil žalovanej, že ku dňu 19.1.2021 pristupuje ku zosplatneniu pohľadávky zo zmluvy, vyčíslil výšku dlžnej sumy na sumu 5.075,40 eur a súčasne vyzval žalovanú na zaplattenie dlžnej sumy (sumy zosplatneného Úveru). Žalovaná si oznámenie o zosplatnení pohľadávky prevzala dňa 4.2.2021. Nakoľko bola žalovaná v omeškaní so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace žalobca

- v zmysle ust. článku IX. bod 3. zmluvy vyhlásil dňa 19.01.2021 okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti (tzv. zosplatnenie Úveru),
- má právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10 % p. a. z dlžnej sumy zosplatneného úveru od prvého dňa omeškania (článok IX. zmluvy),
- má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. z dlžnej sumy zosplatneného úveru od prvého dňa omeškania (článok II. Zmluvy),
- má právo na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5 % p. a. zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bola vyčíslená ku dňu zosplatnenia Úveru od prvého dňa omeškania.

S prihladnutím na uvedené žalobca uplatňuje voči žalovanej nárok na zaplatenie

- istiny vo výške 2.895,53 eur (výška dlžnej istiny úveru ku dňu zosplatnenia),
- zmluvných úrokov vo výške 21,50 % ročne t. j. celkovo vo výške 1.424,67 eur do dňa zosplatnenia úveru,
- zmluvnej pokuty vo výške: 10 % ročne zo sumy 1.579,98 eur a zo súm omeškaných splátok úveru t. j. spolu vo výške 477,99 eur,
- zákonného úroku z omeškania vo výške: 5 % ročne zo sumy vo výške 1.579,98 eur od 19.2.2021 do zaplatenia,
- zákonného úroku z omeškania vo výške: 5 % ročne zo súm omeškaných splátok úveru,
- zákonného úroku z omeškania vo výške: 5 % ročne zo sumy zmluvnej pokuty, ktorá bola vyčíslená ku dňu zosplatnenia úveru vo výške 496,09 eur od 19.02.2021 do zaplatenia,
- nákladov za vystavenie upomienky č. 1 zo dňa 14.10.2017 vo výške: 3,00 eur a nákladov za vystavenie poslednej výzvy zo dňa 12.12.2017 a 11.11.2017 vo výške: 4,00 eur.

3. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil listiny - výpis z obchodného registra, Zmluvu o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. XXXXXXXXXX zo dňa X.X.XXXX, sadzobník poplatkov účinný od 1. 10. 2016, platobnú disciplínu žalovanej zo dňa 19.1.2021, upomienku číslo 1 zo dňa 14.10.2017 s doručenkou, poslednú výzvu zo dňa 11.11.2017, poslednú výzvu zo dňa 12.12.2017 s doručenkou, predžalobnú výzvu na zaplatenie zo dňa 19.1.2021 s doručenkou.

4. Upomínací súd dňa XX. X. XXXX vydal platobný rozkaz, ktorým k návrhu žalobcu v celom rozsahu vyhovel. Žalovaná v podanom odpore nárok žalobcu v plnom rozsahu neuznala. S poukazom na ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka vzniesla námietku premlčania a zároveň dodala, že neboli splnené podmienky na zosplatnenie úveru voči žalovanej. Žalovaná poukázala, že svoju povinnosť splácať úver resp. jednotlivé splátky riadne a včas pri splátke splatnej dňa 7.10.2017, na čo bola upozornená upomienkou č. 1 zo dňa 14.10.2017. Ďalšou výzvou bola žalovaná vyzvaná na úhradu mesačných splátok 10, 11/2017. Poslednou výzvou bola žalovaná opätovne vyzvaná na zaplatenie splátok 10, 11/2017, keďže splátka za mesiac 12/2017 bola hrazený. Mimoriadnu splatnosť úveru žalobca vyhlásil ku dňu 19.1.2021. Preto žalovaná namietala, že žalobca vo svojich výzvach neuviedol, nesplatenie ktorej splátky ho viedlo k upozorneniu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, pričom z predžalobných upomienok vyplýva, že tomu tak bolo pre splátky 10, 11/2017. Z platobnej disciplíny žalovanej vyplýva, že žalovaná skutočne ako najstaršie neuhradila splátky 10, 11/2017 a následne ani ďalšie splátky 01,03-12/2018 a ďalšie v rokoch 2019, 2020, 2021. S poukazom na čl. IX Zmluvy výzva na úhradu omeškanej splátky s upozornením na právo veriteľa vyhlásiť zosplatnenie úveru sa má dlžníkovi doručovať v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením práva na zosplatnenie, pričom bol povinný tak učiniť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky. Teda takáto výzva bola doručovaná pre splátky splatné dňa 7.10.2017 a 7.11.2017. Preto je žalovaná toho názoru, že premlčacia doba začala plynúť od tejto nesplatennej splátky a uplynula 08/10/2020. Žalovaná tiež nesúhlasila s poplatkami, keďže s nimi vopred nesúhlasila a poukázala na § 4a zákona o ochrane spotrebiteľa. Ďalej namietala, že zmluva neobsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) a všetky predpoklady použité na jej výpočet podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch a že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti splácať úver žalovanou s poukazom na ust. § 11 ods. 2 a § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch.

5. Žalobca po doručení odporu žalovanej navrhol pokračovanie v konaní na vecne a miestne príslušnom súde. Ďalej zhodnotil obranu žalovanej ako nesprávnu, klamlivú, všeobecnú so špekulatívnymi tvrdeniami. Podľa žalobcu uplatnený nárok nie je premlčaný poukazujúc na chybu zákonodarcu, keď v ust. § 565 Občianskeho zákonníka ponechal pôvodné znenie vrátane „toto právo však veriteľ môže použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky“, ktorú žalobca objektívne nemôže stihnúť

pri aplikácii špeciálnej úpravy v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a preto podľa názoru žalobcu druhú vetu § 565 Občianskeho zákonníka pri spotrebiteľských zmluvách použiť nemožno. Preto žalobca je toho názoru, že je jeho právom nie povinnosťou vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, a to bez časového obmedzenia. Ďalej nie je správna ani úvaha žalovanej, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, kedy by došlo k situácii, že by premlčacia doba začala plynúť ešte skôr, ako by k zosplateniu vôbec došlo a zároveň by došlo k skráteniu premlčacej doby o prinajmenšom 3 mesiace, preto premlčacia doby podľa žalobcu musí začať plynúť najskôr dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz. V tomto smere žalobca poukázal na uznesenia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11CoCsp/5/2020 zo dňa 25.3.2021 a sp. zn. 6CoCsp/12/2021 zo dňa 12.4.2021. Žalobca ďalej uviedol, že boli splnené všetky podmienky na zosplatenie úveru, pretože žalovaná bola v omeškaní s úhradou splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, žalobca vyzval žalovanú na úhradu dlžnej splátky, tiež ju upozornil na možnosť zosplatenia dlhu a v poslednom rade oznámenie o zosplatení pohľadávky žalovanej riadne doručil. K nesúhlasu s úhradou poplatkov žalobca poukázal na žalovanou podpísaný Sadzobník poplatkov, z ktorého vyplýva súhlas žalovanou s týmito účtovanými poplatkami. Ďalej podľa zmluvy žalovaná prevzala Štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a tiež Informáciu o ročnej percentuálnej miere nákladov, čím je vyvrátené tvrdenie žalovanej, že zmluva neobsahovala RPMN a predpoklady použité pre jej výpočet.

Ďalej žalobca odmieta aj tvrdenie žalovanej, že nekonal s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti splácať úver žalovanou. Žalobca posúdil údaje poskytnuté žalovanou - priemerný čistý príjem žalovanej 393,30 eur, spoločné výdavky žalovanej pred poskytnutím úveru 133,91 eur, spoločné zdroje žalovanej vo výške 118,21 eur a tiež vychádzal z potvrdenia Sociálnej poisťovne zo dňa 4.4.2017, z ktorého vyplynulo, že žalovaná poberá starobný dôchodok vo výške 393,30 eur mesačne. Žalobca tiež vykonal vlastné šetrenie lustráciou žalovanej v registri CRIF, z ktorého zistil, že žalovanej boli dňa 23.11.2015 a 2.11.2015 poskytnuté dva spotrebiteľské úvery z nebankových subjektov, pričom výška splátky tvorila sumu 160,- eur mesačne. Na základe posúdenia vstupných údajov bola interným systémom žalobcu vyhodnotená ako maximálna možná mesačná splátka v sume 118,21 eur a teda žalovaná mala dostatok finančných prostriedkov na platenie dohodnutej splátky vo výške 92,94 eur.

Žalobca k svojmu vyjadreniu predložil listiny - návrh zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa X.X.XXXX, informáciu o RPMN zo dňa X.X.XXXX, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere zo dňa X.X.XXXX, žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa X.X.XXXX, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 4.4.2017, potvrdenie o výplate dôchodku, výpis z registru CRIF, Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 10.4.2017.

6. V ďalšom vyjadrení žalovaná trvala na svojom právnom posúdení vecí, a to aj premlčania nároku s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 8CoCsp/2/2020 a rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 3Co/115/2019. Žalovaná tiež trvala na tom, že v zmluve nie je uvedená RPMN a ani predpoklady použité pre jej výpočet. Opätovne zdôraznila, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou pri posúdení schopnosti žalovanej splácať úver, keďže vôbec nie je zrejmé, z čoho žalobca vychádzal pri stanovení výšky výdavkov na sumu 133,91 eur, keďže je vylúčené, aby táto suma pokryla mesačné náklady žalovanej na úhradu nákladov na bývanie, telefón, stravu, hygienu a nákladov na lieky. V dôsledku porušenia povinnosti žalobcu tým, že nekonal s odbornou starostlivosťou a hrubo porušil svoje povinnosti, žalobca nie je oprávnený vyžadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, ktorý je nutné zároveň považovať za bezúročný a bez poplatkov.

7. Súd nariadil na deň 27.1.2022 pojednávanie, ktorého sa zúčastnili právni zástupcovia strán sporu. Právny zástupca žalobcu zotrval na žalobe, ako aj na svojej argumentácii v písomných podaniach, pričom ďalšie návrhy na dokazovanie nemal. Právny zástupca žalovanej taktiež zotrval na svojich doterajších vyjadreniach, pričom navrhoval súdu žalobu zamietnuť a ďalšie návrhy na dokazovanie nemal.

8. Súd vykonal dokazovanie, pričom sa oboznámil s listinami predloženými žalobcom, a tiež vyjadreniami strán sporu a zistil tento skutkový stav:

9. Zo žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru zo dňa X.X.XXXX vyplývajú údaje o žalovanej - rozvedená starobná dôchodkyňa, býva vo vlastnom byte, s výškou príjmu 393,20 eur, s minimálnymi výdavkami spotrebiteľa 198,09 eur. Ďalej sú tu uvedené záväzky na refinancovanie - suma na vyplatenie

380,- eur s mesačnou splátkou 332,- eur, spoločné výdavky spotrebiteľa vo výške 133,91 eur a voľné zdroje spotrebiteľa 118,21 eur. Prílohou žiadosti je tiež rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 4.4.2017, podľa ktorého bol žalovanej zvýšený starobný dôchodok na sumu 393,30 eur. Žalobca tiež predložil oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 10.4.2017, ktorým spoločnosť Provident Financial, s. r. o. oznámil žalovanej postúpenie pohľadávky vo výške 380,- eur spoločnosti KRUK Česká a Slovenská republika s. r. o..

10. Z lustrácie žalovanej v registri CRIF - nebank ku dňu 4.5.2021 vyplýva, že žalovaná je evidovaná ako dlžník a to pre úver poskytnutý dňa 25.11.2015 so splátkou vo výške 83,- eur týždenne (332,- eur mesačne) a so zostatkom 107,- eur bez omeškania a pre úver poskytnutý dňa 2.11.2015 so splátkou 77,- eur mesačne so zostatkom 420,- eur bez omeškania.

11. Dňa 9.5.2017 žalobca ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere na refinancovanie č. XXXXXXXXXX, podľa ktorej sa strany sporu dohodli na poskytnutí spotrebiteľského úveru podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a dlžník sa zaviazal úver uhradiť spolu s úrokom za podmienok dohodnutých v tejto zmluve. Podľa čl. II tejto zmluvy veriteľ poskytne dlžníkovi spotrebiteľský úver na splatenie iných jeho záväzkov bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na bankové účty tretích osôb určených dlžníkom a to v sume 3.400,- eur.

12. Podľa čl. II bodu 2 tejto zmluvy si zmluvné strany dohodli nasledovné podmienky úveru:

- poskytnutá čiastka úveru: 3.400,- eur
- počet pravidelných splátok: 60
- výška pravidelnej splátky: 92,94 eur
- splatnosť pravidelnej splátky: 7. deň v mesiaci
- dátum splatnosti prvej splátky: 7.7.2017
- termín konečnej splatnosti: 7.6.2022
- celková čiastka na zaplatenie: 5.576,40 eur
- úroková sadzba úveru: 21,50 % ročne
- RPMN: 22,78 %
- priemerná RPMN: 15,12 %
- odplata: 21,50 %
- doba trvania zmluvy: na dobu určitú do 7.6.2022
- úroková sadzba pre prípad omeškania: 5,00 % ročne

13. Podľa čl. II bodu 5 tejto zmluvy dlžník je povinný riadne a včas splácať pravidelnú splátku, ktorá zahŕňa časť určenú na splácanie istiny a časť určenú na splácanie úrokov, ako je určené v tejto zmluve.

14. Podľa čl. IV tejto zmluvy dohodnutá úroková sadzba sa nemení po celý čas splácania úveru (fixná úroková sadzba). Vyčerpaný úver sa úročí na základe fixnej úrokovej sadzby až do jeho úplného splatenia.

15. Podľa čl. V tejto zmluvy RPMN predstavuje celkové náklady spotrebiteľa so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výška spotrebiteľského úveru. RPMN sa počíta podľa vzorca v prílohe č. 2 k zákonu o spotrebiteľských úveroch a na základe údajov platných v čase uzavretia tejto zmluvy. Celkové náklady spotrebiteľa predstavujú súčet úrokov za úver podľa tejto zmluvy. Pri výpočte RPMN sa vychádza z predpokladu, že úver je poskytnutý v deň poskytnutia úveru a v dohodnutej výške. Zmluvné strany si riadne a v súlade so zmluvou budú plniť svoje povinnosti a nedôjde k zmene splátkového kalendára. Výška RPMN je uvedená v čl. II bod 2 tejto zmluvy.

16. Podľa čl. IX ods. 1 tejto zmluvy ak sa dlžník dostane do omeškania so splácaním pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto zmluvy, veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12,00 % ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

17. Podľa čl. IX ods. 3 tejto zmluvy ak sa dlžník dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek pravidelnej splátky alebo jej časti podľa tejto zmluvy po dobu dlhšiu ako tri mesiace, veriteľ má právo vyhlásiť okamžitú splatnosť všetkých splátok, ktoré sa podľa zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti a požadovať ich úhradu (tzv. zosplatenie úveru). Toto právo môže veriteľ uplatniť, ak dlžník bol písomne vyzvaný na úhradu omeškanej pravidelnej splátky s upozornením na právo veriteľa vyhlásiť zosplatenie úveru.

Toto upozornenie sa dlžníkovi doručí v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením uvedeného práva veriteľa.

18. Podľa čl. IX ods. 4 tejto zmluvy v prípade omeškania dlžníka s úhradou zosplatnených záväzkov má veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12,00 % ročne z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.

19. V čl. XIV zmluvy je uvedený splátkový kalendár s uvedením čísla splátky, dátumu splatnosti, výšky pravidelnej splátky a jej určenie v časti na splatenie istiny a v časti na splatenie úroku.

20. V informácii o RPMN zo dňa 9.5.2017 podpísaného žalovanou sa uvádza výška RPMN 22,78 % a taktiež vzorec výpočtu RPMN podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch s vysvetlením premenných do vzorca. Z tejto informácie tiež vyplýva, že pri výpočte sa vychádzalo z výšky úveru 3.400,- eur, úrokovej sadzby 21,50 % ročne, mesačnej splátky 92,94 eur, obdobia splatnosti úveru 60 mesiacov a počtu splátok 60.

21. Podľa Sadzobníka poplatkov účinného od 1.10.2016 a podpísaného žalovanou dňa 9.5.2017 žalobca si účtuje poplatky za tieto služby:

- Náhrada nákladov za spracovanie žiadosti o vrátenie preplatku - 4,00 eur
- Vystavenie 1. listovej upomienky pri oneskorenej úhrade - 3,00 eur
- Vystavenie listovej upomienky s informáciou o zosplatnení - 4,00 eur

22. V upomienke č. 1 zo dňa 14.10.2017 žalobca žalovanej pripomenul, že dňa 7.10.2017 uplynul dátum splatnosti mesačnej splátky vo výške 92,94 eur a žiadal žalovanú, aby dlžnú čiastku uhradila v lehote do 3 dní. Zároveň bola žalovaná upozornená, že od omeškania s úhradou mesačnej splátky si žalobca uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním s úhradou, a to zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalovaná si upomienku č. 1 prevzala dňa 19.10.2017.

23. Poslednou výzvou zo dňa 11.11.2017 žalobca žalovanej uviedol, že napriek listovej upomienke neeviduje úhradu mesačných splátok vo výške 185,88 eur a nákladov za vystavenie listových upomienok vo výške 7,- eur. Zároveň žalobca žalovanej oznámil, že od omeškania s úhradou mesačných splátok v predpísanom termíne splatnosti si uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním s úhradou dlhu, a to zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca zároveň vyzval žalovanú k úhrade dlžnej sumy v lehote do 3 dní od doručenia výzvy a upozornil ju, že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude v omeškaní so splácaním viac ako 3 mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu. Túto výzvu si žalovaná prevzala dňa 16.11.2017.

24. Poslednou výzvou zo dňa 12.12.2017 žalobca žalovanej uviedol, že napriek listovej upomienke neeviduje úhradu mesačných splátok vo výške 185,88 eur a nákladov za vystavenie listových upomienok vo výške 15,- eur. Zároveň žalobca žalovanej oznámil, že od omeškania s úhradou mesačných splátok v predpísanom termíne splatnosti si uplatňuje zmluvné a zákonné nároky spojené s omeškaním s úhradou dlhu, a to zmluvnú pokutu a úrok z omeškania. Žalobca zároveň vyzval žalovanú k úhrade dlžnej sumy v lehote do 3 dní od doručenia výzvy a upozornil ju, že pokiaľ dlžná suma akejkoľvek mesačnej splátky nebude uhradená a s jej úhradou bude v omeškaní so splácaním viac ako 3 mesiace, žalobca môže pristúpiť k zosplatneniu celého dlhu. Túto výzvu si žalovaná prevzala dňa 20.12.2017.

25. Z Platobnej disciplíny zo dňa 19.1.2021 vyplýva, že žalovaná uhradila 5 splátok vo výške 92,94 eur (dňa 10.7.2017, 9.8.2017, 8.9.2017, 8.12.2017, 12.2.2018), 13 splátok (dňa 1.3.2019, 29.3.2019, 13.5.2019, 14.6.2019, 12.7.2019, 12.9.2019, 11.11.2019, 13.12.2019, 28.1.2020, 14.2.2020, 17.4.2020, 20.5.2020, 16.6.2020) vo výške 35,50 eur, 2 splátky vo výške 40,- eur (dňa 16.7.2020 a 13.8.2020) a 5 splátok vo výške 50,- eur (dňa 14.9.2020, 9.10.2020, 13.11.2020, 11.12.2020 a 13.1.2021), spolu 1.256,20 eur.

26. Predžalobnou výzvou na zaplatenie a oznámením o zosplatnení pohľadávky zo dňa 19.1.2021 žalobca žalovanej oznámil, že aj napriek zaslaným upomienkam žalobca neeviduje riadnu úhradu 30 pravidelných splátok. Preto v súlade s ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a čl. IX bodom 3 zmluvy žalobca využil svoje právo a pristúpil k zosplatneniu pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom

úveru na refinancovanie zo dňa 19.1.2021. V dôsledku zosplatnenia žalobca žiadal žalovanú k úhrade dlhu vo výške 5.075,40 eur pozostávajúcej

- z istiny vo výške 2.895,53 eur,
- zo zmluvných úrokov vo výške 1.424,67 eur,
- z úrokov z omeškania vo výške 248,11 eur
- zo zmluvnej pokuty vo výške 496,09 eur a
- z ostatných poplatkov vo výške 11,- eur.

Žalovaná si predžalobnú výzvu prevzala dňa 4.2.2021.

Právny stav

27. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného od 1.1.2017 prvá a druhá veta (ďalej len „zákon“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa

Podľa § 2 písm. a) zákona účinného od 1.12.2011 sa spotrebiteľom na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania

Podľa § 2 písm. b) zákona účinného od 1.6.2010 sa veriteľom na účely tohto zákona rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 2 písm. d) zákona účinného od 11.6.2010 sa na účely tohto zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ust. § 7 ods. 1 zákona účinného od 10.6.2013 veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa ust. § 7 ods. 16 zákona účinného od 1.1.2017 veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretné a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

Podľa ust. § 7 ods. 17 účinného od 1.1.2017 vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi;

ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Podľa ust. § 7 ods. 27 zákona účinného od 1.1.2017 do 30.4.2018 veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní položiek podľa odseku 20, ktoré sa použijú pri výpočte ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, peňažných záväzkoch spotrebiteľa a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a príjem spotrebiteľa.

Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona účinného od 1.6.2010 do 30.4.2018 zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona účinného od 1.4.2015 do 30.4.2018 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona účinného od 1.4.2015 do 30.4.2018 spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

Podľa § 11 ods. 2 Zákona účinného od 1.1.2017 do 30.4.2018 ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

28. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného od 1.11.2008 (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

29. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného od 1.1.1992 neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.1964, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2015, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného od 1.11.2008 spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.3.2010, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 a ods. 5 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) účinného od 1.1.2008 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného od 1.6.2014 ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka účinného od 1.7.2011 ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

Podľa § 565 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992 ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 53b Občianskeho zákonníka účinného od 1.6.2010 ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa spolu nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 13.6.2014 zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.4.2004 v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

30. Podľa § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992 ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 neprímerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

31. Podľa § 559 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.2008 pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

32. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného od 1.1.1992, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

33. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

34. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.6.2014, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

Podľa § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.9.2014, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného od 1.7.2010, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úveru. Za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády.

Posúdenie veci súdom

35. Na základe vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere. Pre posúdenie okolnosti, či ide o spotrebiteľský úver, nie je rozhodujúce, akou právnou formou sa spotrebiteľský úver poskytuje (zmluva o pôžičke, zmluva o úvere, nepomenovaná zmluva), ale dôležité je, že ide o poskytnutie peňažných prostriedkov v prospech spotrebiteľa za odplatu. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Rozdiel medzi spotrebiteľskými úvermi na jednej strane a inými úvermi na druhej strane, v ktorom prípade možno vzťah posudzovať ako obchodný, spočíva predovšetkým v charaktere subjektov takéhoto vzťahu. Žalobca je právnickou osobou, ktorá v rámci predmetu svojho podnikania poskytuje spotrebiteľské úvery a žalovaná je spotrebiteľom, keďže je fyzickou osobou, ktorému bol poskytnutý úver.

36. V danom prípade sa jedná tiež o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ fakticky vo väčšine prípadov možnosť tieto podmienky ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv, keďže sa vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Ochrana spotrebiteľa sa týka najmä formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

37. Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie je ochrana zavedená smernicou 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách založená na myšlienke, že spotrebiteľ je v slabšej pozícii, a to vedie k tomu, že súhlasí s podmienkami pripravenými vopred druhou zmluvnou stranou bez toho, aby mohol ovplyvniť obsah týchto podmienok. Čl. 6 ods. 1 tejto Smernice 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu, ktorý zistí nekalú povahu zmluvnej podmienky, prináleží jednak bez toho, aby počkal, či spotrebiteľ predložil v tejto súvislosti návrh, vyvodiť všetky dôsledky, ktoré podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú z takého zistenia, s cieľom zabezpečiť, aby touto podmienkou nebol tento spotrebiteľ viazaný, a jednak v zásade na základe objektívnych kritérií posúdiť, či dotknutá zmluva môže bez uvedenej podmienky naďalej existovať. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offo nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel.

38. Na základe vykonaného dokazovania má teda súd za preukázané, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa X.X.XXXX bol poskytnutý žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 3.400,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala vrátiť s úrokom vo výške 21,50 % ročne v 60 splátkach vo výške po 92,94 eur mesačne s prvou splátkou splatnou dňa 7.7.2017. Súd mal tiež za preukázané, že žalovaná sa dostala so omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 7.10.2017. Na omeškanie s úhradou tejto splátky bola žalovaná upozornená upomienkou zo dňa 14.10.2017. Žalovaná však neuhradila ani splátku

splatnú 7.11.2017, preto žalobca výzvou zo dňa 11.11.2017 vyzval žalovanú k úhrade týchto splátok. Dňa 8.12.2017 žalovaná učinila úhradu vo výške 92,94 eur, ktorú žalobca podľa platobnej disciplíny započítal na splátku splatnú 7.10.2017 (splátka č. 4). Ďalšou výzvou zo dňa 12.12.2017 žalobca opätovne vyzval žalovanú na úhradu sumy 185,88 eur s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru. Z platobnej disciplíny vyplýva, že žalovaná splátku č. 5 (splatná 7.11.2017) uhradila platbou zo dňa 12.2.2018. Následne žalovaná uhradila nepravidelne platby vo výške 35,50 eur, 40,- eur alebo 50,- eur, ktoré žalobca započítava na najstaršie splatné splátky, pričom eviduje uhradených 13 splátok a časť 14. splátky. Ku dňu 19.1.2021 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporu sporné.

39. Sporné medzi stranami sporu bolo posúdenie, či žalobca postupoval správne v súlade s ust. § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka pri využití práva veriteľa požadovať od dlžníka zaplatenie celej čiastky úveru z dôvodu jeho omeškania a to aj s poukazom na splnenie povinností žalobcu v zmysle ust. § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch, keďže v dôsledku porušenia tu ustanovených povinností podľa ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch žalobca by nebol oprávnený vyžadovať od žalovanej ako spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

40. Povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa chráni nielen samotného spotrebiteľa pred negatívnymi dôsledkami neschopnosti splácať úver, ale sprostredkovane aj spoločnosť ako celok, nakoľko predchádza negatívnym sociálnym dôsledkom platobnej neschopnosti v podobe pádu spotrebiteľa a osôb na ňom závislých do verejnej sociálnej siete, narušených rodinných a sociálnych vzťahov a pod. V neposlednom rade chráni aj veriteľov, lebo odborné posúdenie bonity spotrebiteľa pri žiadosti o ďalší úver znižuje riziko veriteľov, ktorí rovnakému spotrebiteľovi poskytli úvery alebo iné služby už skôr. Veriteľ má teda zákonnú povinnosť skúmať bonitu spotrebiteľa, pričom vzhľadom na požiadavku odbornej starostlivosti je povinný subjektívne údaje poskytnuté spotrebiteľom overiť minimálne u zamestnávateľa a zistené údaje konfrontovať s údajmi z verejne dostupných databáz.

41. Súdny dvor (druhá komora) EÚ v rozsudku vo veci C-679/18, OPR-Finance s. r. o. proti GK rozhodol, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe.

42. Súd poukazuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená dňa X.X.XXXX, kedy preukázateľne žalovaná bola vedená v registri ako dlžník pri ďalších 2 splátkových úveroch s celkovou výškou splátky 160,- eur, pričom žalobca akceptoval príjem žalovaného vo výške 393,30 eur. Súd ďalej poukazuje, spotrebiteľský úver mal byť poskytnutý na refinancovanie iných úverov žalovanej. Zo zmluvy vyplýva, že žalobca uhradil sumu 3.020,- eur na účet IBAN E. XXXX XXX XXXX XXXX XXXX a sumu 380,- eur na účet E. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX. Suma 380,- eur podľa čísla účtu bola uhradená spoločnosti KRUK Česká a Slovenská republika s. r. o. podľa oznámenia o postúpení pohľadávky, ktoré žalobca predložil. Súd však z listín predložených žalobcom nemal za preukázané, či čiastka 3.020,- eur bola uhradená na účet veriteľov, ktorí údaje o dlžníkovi - žalovanej uviedli do registra CRIF, nakoľko z lustrácie z registra CRIF vyplývajú zostatky úverov v sume 527,- eur a splátka vo výške 409,- eur mesačne. Súdu tiež nie je zrejmé, ako žalobca dospel k zisteniu výdavkov žalovanej vo výške 133,91 eur a voľných zdrojov žalovanej vo výške 118,21 eur. Ak súd od príjmu žalovanej (393,30 eur) odráta životné minimum (198,09 eur) a splátky z registra CRIF (409,- eur) berúc do úvahy, že v čase uzavretia zmluvy bola žalobkyňa rozvedená, starobná dôchodkyňa s nákladmi na zabezpečenie bývania v byte, ktorých výšku žalobca nezisťoval, výsledok je disponibilný zostatok mínus 213,79 eur. Aj pre prípad, ak by úverom poskytnutým žalobcom došlo k splateniu úverov žalovanej vyplývajúcej z registra CRIF, čo však žalobca nepreukázal, po odrátaní životného minima a výšky splátky žalovanej ostane suma 102,27 eur.

43. Podľa názoru súdu nepostačuje, aby si veriteľ údaje o potenciálnom dlžníkovi len zabezpečil, ale musí ich aj racionálne a ekonomicky vyhodnotiť tak, že schopnosť dlžníka úver splácať je splnená v rozsahu ako predpokladá § 7. Pre súd je zrejmé, že žalobca v danom prípade pri posúdení bonity žalovanej nezohľadnil a nezisťoval výšku nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb žalovanej ako spotrebiteľa - najmä bývanie a zdravotná starostlivosť s ohľadom na dobu, na ktorú sa úver poskytol - 5 rokov a jeho výšku 3.400,- eur pri jedinom príjme žalovanej - starobný dôchodok vo výške 393,30 eur. V prípade ako je tento, ak veriteľ údaje o bonite dlžníka, ktorými disponuje, vyhodnotí v hrubom rozpore s § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, je potrebné mať za to, že hrubo porušil povinnosť konať s odbornou starostlivosťou vyplývajúcou z tohto ustanovenia.

44. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je súd toho názoru, že v tomto prípade žalobca skutočne hrubo porušil svoju povinnosť konať s odbornou starostlivosťou, čoho následkom je jednak nemožnosť žalobcu žiadať od žalovanej zaplatenie celého úveru naraz a jednak sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca dôsledne nevyhodnocoval a nezisťoval skutočné výdavky žalovanej a tiež hodnoverne nepreukázal, či refinancovaním úverov došlo k splateniu úverov žalovanej vyplývajúcich z registra CRIF. Žalovaná je tak povinná žalobcovi vrátiť len sumu reálne čerpaných prostriedkov z úverovej zmluvy. Žalovaná bola na istine povinná zaplatiť žalobcovi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavretej dňa 9.5.2017 sumu 3.400,- eur, pričom zo strany žalovanej boli preukázateľne uhradené finančné prostriedky vo výške 1.256,20 eur a teda nesplatená časť spotrebiteľského úveru je vo výške 2.143,80 eur.

45. Žalovaná ďalej namietala, že spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov aj z dôvodu, že v zmluve nie je uvedená RPMN a všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN. Súd však sa s týmto názorom nestotožňuje, keďže z listín predložených žalobcom (informácia o RPMN a štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere) mal za preukázané, že žalovaná bola informovaná aj o výške RPMN, aj o spôsobe výpočtu tejto RPMN, ktorú informáciu žalovaná prevzala a podpísala. Čo sa týka ostatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, súd dospel k záveru, že zmluva obsahuje všetky náležitosti tak ako v čase jej uzatvorenia vyžadoval zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

46. Žalovaná tiež vzniesla námietku premlčania a vzhľadom na to, že nárok žalobca uplatňuje zo spotrebiteľskej zmluvy, súd skúmal ďalej to, či nárok žalobcu je alebo nie je premlčaný. Keďže v dôsledku porušenia povinnosti podľa ust. § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch žalobca nemohol od žalovanej požadovať zaplatenie spotrebiteľského úveru naraz, nemohol ani účinne vyhlásiť zosplatenie úveru listom zo dňa 19.1.2021, a preto je potrebné začiatok premlčacej doby počítat' od splatnosti tej ktorej splátky. Každá zo splátok predstavuje samostatný dlh so samostatným režimom premlčania. Dohoda medzi veriteľom a dlžníkom o splnení dlhu v splátkach umožňuje veriteľovi, aby od dlžníka požadoval vždy iba splnenie príslušnej splátky, len čo sa táto splátka stane zročnou (splatnou). Keďže každá zo splátok dlhu predstavuje samostatné plnenie, platí, že pre každú splátku začína plynúť premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka samostatne. Dátum zročnosti jednotlivých splátok vyplýva z dohody účastníkov a od tohto dňa začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok.

47. Pri poskytnutej istine vo výške 3.400,- eur a splátkach vo výške 92,94 eur k zaplateniu istiny pri riadnom splácaní by došlo pri splátke č. 37 splatnej 7.7.2020 v časti 54,16 eur (3.400,- eur delené 92,94 eur = 36 splátok /36 x 92,94 eur = 3.345,84 eur/ a časť 37. splátky vo výške 54,16 eur /= 3.400,- eur - 3.345,84 eur/. Z platobnej disciplíny vyplýva, že žalovaná uhradila sumu 1.256,20 eur, to je (delené 92,94 eur =) 13 celých splátok a časť 14. splátky /splátka splatná 7.8.2018/ vo výške 47,98 eur (1.256,20 eur - 1.208,22 eur /= 13 x 92,94 eur/). Keďže žaloba bola podaná dňa 23.2.2021, premlčané by mohli byť splátky splatné pred dňom 23.2.2018, teda splátky 8. - 7.2.2018, 7. - 7.1.2018 a predchádzajúce, avšak tieto uhradené boli, keďže žalovaná uhradila 13 splátok. Súd nemal za preukázané, na ktoré svoje splatné splátky žalovaná čiastočne plnila, pričom žalobca všetky čiastočné úhrady žalovanej započítaval na najstaršie splatné splátky v časti na istinu a v časti na úroky. Avšak podľa bodu 9 čl. II zmluvy o spotrebiteľskom úvere ak dlžník písomne neurčí svoj záväzok, ktorý platbou uhradza, platba sa použije podľa zákonných pravidiel uvedených v Občianskom zákonníku a teda bolo potrebné všetky čiastkové úhrady podľa ust. § 566 ods. 2 započítavať najprv na istinu.

48. Čiže nárok žalobcu na zaplatenie zvyšnej časti istiny vo výške 2.143,80 eur premlčaný nie je, preto súd v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú na jej úhradu tejto sumy.

49. Žalobca si tiež uplatnil aj nárok na úroky z omeškania z výšky jednotlivých neuhradených splátok odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti tej ktorej splátky počnúc splátkou splatnou dňa 8.3.2018 berúc do úvahy aj čiastočné úhrady žalovanej v zmysle platobnej disciplíny. Tento nárok súd tiež považuje za dôvodný, avšak súd je toho názoru, že všetky čiastočné plnenia žalovanej je potrebné započítavať na istinu a preto súd priznal žalobcovi úroky z omeškania z jednotlivých splátok odo dňa nasledujúceho pod dni splatnosti tej ktorej splátky podľa čiastočných úhrad žalovanej v zmysle platobnej disciplíny žalovanej, ktorá rozporovaná žalovanou nebola, a to až do splátky č. 37 splatnej 7.7.2020 v časti 54,16 eur, ktorou by došlo k zaplateniu celej istiny. Výška úroku z omeškania 5,00 % ročne nie je v rozpore s právnymi predpismi, keďže základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky od 16.3.2016 je vo výške 0,00 %.

50. V ostatnej časti uplatneného nároku, a to istiny prevyšujúcu priznanú sumu, zmluvného úroku, zákonného úroku z omeškania zo sumy 1.579,98 eur od 19.2.2021, ostatného zákonného úroku z omeškania z jednotlivých splátok a poplatkov vo výške 11,- eur súd žalobu zamietol ako nedôvodnú. Súd opätovne poukazuje, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalovanej súd vyhodnotil podľa ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ako bezúročný a bez poplatkov, preto súd nemohol žalobcovi priznať nárok ani na úroky a ani na poplatky, pričom všetky doteraz učené platby žalovanou bolo potrebné započítavať len na istinu.

51. Podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

52. Súd vzhľadom na status žalovanej ako starobnej dôchodkyni povolil dlh splácať, pričom zároveň určil lehotu splatnosti dlhu tak, že zaviazal žalovanú dlh splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,- eur vždy k 20. dňu v mesiaci. Súd zároveň určil, že v prípade, ak sa žalovaná omešká s plnením splátok, toto omeškanie má za následok splatnosť celého dlhu.

53. Pre úplnosť súd tiež poukazuje aj na to, že žalobcovi by podľa názoru súdu nepatriel ani nárok na zmluvný úrok, ktorý v zmluve o spotrebiteľskom úvere bol dojednaný vo výške 21,50 % ročne. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode zmluvných strán a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávnych vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

54. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Dobrými mravmi (boni mores), ktoré sú používané ako kritérium, u ktorého je daný osobitný záujem na ich dodržiavaní, nie sú zákonom definované. V súdnej praxi sú všeobecne posudzované ako obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, pričom sú dôležité predovšetkým všetky okolnosti, za ktorých bol právny úkon uzatvorený. Ich obsah spočíva v uvedenom mimoprávnom súbore pravidiel správania, ktorý je všeobecne uznávaným vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi a rešpektuje právne princípy spoločenského poriadku. V rozpore s dobrými mravmi je právny úkon vtedy, ak odporuje takýmto pravidlám chovania, ktoré povahu právnych noriem samé osebe nemajú.

55. Dohodnuté úroky sú odplatom za užívanie istiny, nemajú zabezpečovaciu funkciu a na to, že ich výška je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv, že táto bola dobrovoľne dohodnutá. V súlade s dobrými mravmi je taká výška úrokov, ktorá predstavuje primeranú výšku odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, teda ňou dôjde k zhodnoteniu požičaných peňažných prostriedkov bežným (obvyklým) spôsobom. V rozpore s dobrými mravmi, podľa súdnej praxe, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v čase ich dojednania, stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

56. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

57. Vychádzajúc zo štatistických údajov zverejnených na webovej stránke Národnej banky Slovenska boli priemerné úrokové sadzby pri úveroch (spotrebiteľské a iné úvery) uzatvorených na dobu od 1 do 5 rokov

- za rok 2016 v sadzbe 8,03% ročne,
- v prvom štvrtroku 2017 v sadzbe 7,37 % ročne,
- v mesiaci apríl 2017 v sadzbe 6,99 % ročne,
- v mesiaci máj 2017 v sadzbe 6,84 % ročne.

58. Úroková sadzba z predmetnej spotrebiteľskej zmluvy je viac ako trojnásobne vyššia ako priemerné sadzby úrokov z úverov poskytovaných úverovými inštitúciami v rovnakom období. Súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009, podľa ktorého: „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“

59. Pri dojednávaní úrokov pri úvere koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. (pozri rozsudky Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13Co/114/119 zo dňa 29.01.2020, sp. zn. 15Co/276/2018 zo dňa 13.3.2019)

60. Pokiaľ ide konfrontáciu ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, týkajúceho sa odplaty v spotrebiteľskej zmluve, ktorá odplata nesmie prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať a ust. § 39 Občianskeho zákonníka, súd tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27. 08. 2019, s ktorými závermi sa stotožňuje: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z. z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžerný a odporujúcu dobrým mravom.“

61. Súd ďalej poukazuje na dôvodovú správu k nariadeniu vlády SR č. 141/2014 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Touto novelou sa vykonáva § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ustanovením najvyššej prípustnej výšky odplaty, ktorú možno od spotrebiteľa požadovať pri poskytnutí peňažných prostriedkov, pričom i Vláda SR predpokladala že samotné stanovenie tejto najvyššej prípustnej odplaty nevyklučuje uplatnenie korektívu dobrých mravov. Podľa textu dôvodov správy: „V súvislosti s RPMN je potrebné ešte uviesť, že v niektorých súdnych rozhodnutiach už odplata požadovaná na úrovni 23 % a viac je posudzovaná ako v rozpore s dobrými mravmi a teda v kontexte s vyššie načrtnutou tabuľkou RPMN celkové náklady by pri verifikácii dobrých mravov nemali prekročiť 30 - 35 %, pričom plnenie dosahujúce 40 - 50 % by bolo možné označiť pri splnení ďalších znakov za úžerné. V uvedenom kontexte bude vždy aplikovateľná aj skutková podstata úžery pri zachovaní správneho právneho posúdenia hrubého nepomeru protiplnenia a jej ostatných znakov - v danom kontexte bude, aby súdy pri zachovaní vzťahu subsidiarity § 39 Občianskeho zákonníka správne vyhodnotili aj aplikačný rozmer § 39a Občianskeho zákonníka, ktorý predstavuje iba jeden z dôvodov neplatnosti právneho úkonu. Uvedeným dlhodobo judikovaným pravidlám sa musí regulatívnym spôsobom prispôbiť aj trh požičiavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom, keďže výhodnosť tohto prispôsobenia je práve v dosiahnutí právnej istoty v otázke platného dojednania spotrebiteľskej zmluvy.“

62. Preto je súd toho názoru, že ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektívu dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti (v súvislosti s uvedeným porovnaním rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018 a zároveň v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020). Obdobne sa s otázkou rozporu úroku s dobrými mravmi vysporiadal Krajský súd v Prešove v rozhodnutiach, podľa ktorého: „aplikáciu § 3 Občianskeho zákonníka nevyklučuje ani ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, kedy za obvyklé, primerané a neúžerné úroky nie je možné vychádzať z údajov subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery, ktoré úvery poskytujú za neprimerané odplaty a úroky rozporné s dobrými mravmi“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/48/2018 z 31. 01. 2019); a tiež podľa ktorého „výška priemerných úrokových mier poskytovaných pre nové spotrebiteľské úvery predstavovala v čase uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere výšku 8,76 %, teda prekročenie tejto úrokovej miery poskytnutej navyše pri úvere so splatnosťou 10 rokov, o viac ako 100 %, nemožno považovať za iné, než úžerné, a to najmä za situácie, keď jej poskytol pôžičku bez náležitého posúdenia jej bonity.“ (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22CoCsp/41/2020 z 26. 11. 2020)

63. V konaní si žalobca uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 477,99 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 496,09 eur (vyčíslená zmluvná pokuta ku dňu zosplatenia) od 19.1.2021 do zaplatenia. Žalobca si uplatnil tento nárok v zmysle zmluvných dojednaní a to čl. IX., bod 1. Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. V tomto smere súd uvádza, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k.: 5Csp/99/2018-319 zo dňa 10.10.2019, súd vo svojom rozhodnutí určil, že: „že zmluvné podmienky v Zmluve o úvere č. 725620550 zo dňa 21.12.2017 uzatvorené medzi žalobcami v 1. a 2. rade a žalovaným (spol. Silverside, a. s.) uvedené: v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 1 v znení: „Ak sa Dlžník dostane do omeškania so splácaním Pravidelných splátok alebo ich časti podľa tejto Zmluvy, Veriteľ má právo požadovať okrem omeškaných pravidelných splátok zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p. a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania.“, a v Článku IX. - Upozornenie na následky nesplácania, bod 4 v znení: „V prípade omeškania Dlžníka s úhradou zosplatených záväzkov má Veriteľ právo požadovať zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 12% p. a. z dlžnej sumy od prvého dňa omeškania. Bod 2.tohto článku sa použije rovnako.“ sú ako neprijateľné zmluvné podmienky neplatné.“ Vyššie uvedené rozhodnutie prvoinštančného súdu bolo potvrdené odvolacím súdom rozsudkom zo dňa 29.04.2021 vo veci sp. zn. 9CoCsp/23/2020.

64. Ak súd v individuálnom spore rozhodne o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, že konkrétna podmienka je neprijateľná alebo neplatná (§ 298 CSP), ide o vyriešenie sporu medzi konkrétnym

dodávateľom a spotrebiteľom. Súd vo výroku svojho rozhodnutia neuvádza povinnosť dodávateľa zdržať sa ďalšieho používania tejto podmienky. Napriek tomu však prichádza do úvahy precedenčný charakter uvedeného rozsudku, keď v iných sporoch medzi spotrebiteľom a dodávateľom procesný útok, resp. procesná obrana (čl. 6 ods. 1 CSP) môžu byť založené na inom rozsudku súdu, ktorý sa týka rovnakej veci. Napriek tomu, že súd v rozsudku, ktorý sa týka individuálneho sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, nezakazuje dodávateľovi ďalšie použitie dotknutej zmluvnej podmienky, táto povinnosť dodávateľovi vyplýva z hmotnoprávneho ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka. Porušenie tejto zákonnej povinnosti môže mať za následok absolútnu neplatnosť dotknutej časti spotrebiteľskej zmluvy, právo na vydanie bezdôvodného obohatenia a napokon právo na náhradu škody. V konaní o týchto nárokoch sa už nemusí dokazovať neprijateľnosť dotknutej zmluvnej podmienky.

65. Ak si dodávateľ v inštančnom postupe používanie problémovej klauzuly neobhájil, je povinný bez ďalšieho zdržať sa jej ďalšieho (opakovaného, súvislého) používania vrátane uplatňovania plnení z takejto klauzuly. Takýto zákaz explicitne vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka. Nie je pritom významné, či iný súd by v rámci súdnej kontroly bol k dodávateľovi zhovievavejší alebo dokonca by priznal plnenie z takejto podmienky. Pri neexistencii databázy vyhlásených neprijateľných podmienok sa môže bežne stať, že iný súd plnenie prizná. Každopádne však ide o protiprávny stav, za ktorý je zodpovedný dodávateľ, ktorý na súdoch sústavne (porovnaj čl. 7 Smernice 93/13/EHS) plnenia z judikovaných neprijateľných zmluvných podmienok uplatňuje a doslova v nie dobrej viere „skúša“, ktorý súd mu plnenie prizná - (pozri rozsudok KS Prešov sp. zn. 6Co/91/2011 zo dňa 24.04.2012).

66. Súd zaoberal aj samotou výškou zmluvnej pokuty určenej sadzbou 12,00 % ročne z dlžnej sumy v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 8Co/136/2018 zo dňa 15.11.2018: „Odvolací súd zhodne ako súd prvej inštancie uvedený výklad žalovaného o zmluvnej pokute nezdieľa. Ustanovenie 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z. ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Irelevantné je tvrdenie žalovaného, že zmluvná pokuta sama o sebe nikdy neprevýši hranicu trojnásobku zákonného úroku z omeškania v zmysle bodu 11.3, keďže na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%) a odvolací súd preto súhlasí s tým, že zmluvná podmienka uvedená v článku 11 je v rozpore so zákonom. Lepšiu situáciu žalobcovi neprivedie ani tvrdenie, že dodržanie zákonom stanovenej hornej hranice sankcií je možné napríklad tým, že si nebude uplatňovať celý úrok z omeškania, ale iba jeho časť. Takéto následné zvažovanie krokov veriteľa, ku ktorým musí dôjsť, aby bola naplnená litera zákona je pre spotrebiteľa neprijateľné. Spotrebiteľ musí byť už v čase uzatvárania zmluvy oboznámený s presnou výškou zmluvnej pokuty a úrokov z omeškania, ktoré si v prípade nesplnenia svojich povinností bude môcť veriteľ od neho vymáhať. Povinnosť dojednať zmluvnú pokutu určením jej výšky alebo určením spôsobu jej určenia je zákonná požiadavka určenou priamo v ust. § 544 ods. 2 Obč. zákonníka a vyššie uvedený spôsob určenia, resp. výpočtu zmluvnej pokuty v Zmluve o spotrebiteľskom úvere tejto požiadavke nezodpovedá, pretože je neurčité a nejasné. Nehovoriac o tom, že od takéhoto neurčitého zmluvného ustanovenia veriteľ odvodzoval aj celkovú výšku pohľadávky, ktorú si voči veriteľovi uplatňoval dohodou o zrážkach zo mzdy. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že ustanovenie § 3a ods. 3 nar. prichádza do úvahy len v prípade, ak je splnená podmienka uvedená v odseku 1, teda, ak súčet sankcií neprevyšuje priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády, tak len v tomto prípade platí, že ak podľa tohto pravidla určené sankcie dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie je možné uplatňovať len do výšky úrokov z omeškania podľa nariadenia. Vzhľadom na uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie aj v tejto časti za vecne správne.“

67. Aj v danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto

nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (12 % a 5%) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15%), preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom a v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka je takto dojednaná zmluvná podmienka absolútne neplatná. Obdobný záver bol vyslovený Krajským súdom v Prešove v jeho rozhodnutí sp. zn. 1CoCsp/7/2020 zo dňa 25.06.2020.

68. Súd je tiež toho názoru, že zmluvné dojednanie o zmluvnej pokute nebolo ani individuálne dojednané. Pre posúdenie, či zmluvná podmienka bola individuálne dojednaná, je podstatné, či sa mal spotrebiteľ možnosť s ňou pred podpisom zmluvy oboznámiť, a či mohol ovplyvniť aj jej obsah. Pokiaľ sa so zmluvnou podmienkou oboznámiť mohol, ale nemohol ovplyvniť jej obsah, tak nemožno hovoriť o individuálne dojednanej zmluvnej podmienke. Za individuálnu, so spotrebiteľom dojednanú zmluvnú podmienku, možno považovať len takú, ktorá bola predmetom rokovaní zmluvných strán medzi účastníkmi zmluvy v procese jej kontraktácie a jej znenie bolo spoločným konsenzom zmluvných strán vyplývajúcich z týchto rokovaní. Žalovaná ako spotrebiteľka nemala možnosť ovplyvniť uvedené zmluvné dojednanie, preto sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Žalovaná ako spotrebiteľka zmluvnú pokutu osobitne nevyjedнала, mohla len zmluvu vrátane jej príloh ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa jej podmienkam.

69. Súd tiež poukazuje, že táto zmluva je typicky formulárová zmluva, ktorú uzatvoril dodávateľ so spotrebiteľom a teda jednoznačne sa jedná o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle príslušných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd v rámci takýchto zmlúv ex offio skúma to, či neobsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a či na základe takýchto podmienok si dodávateľ neuplatňuje nárok voči spotrebiteľovi.

70. V tejto súvislosti súd za nevyhnutné považuje poukázať aj na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa článku 5 smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa.

71. Z právnej úpravy je teda zrejmé, že ak dôjde pri výklade o obsahu spotrebiteľskej zmluvy k pochybnostiam vzhľadom na nejednoznačné alebo nejasné vyjadrenie, je potrebné vždy výklad uskutočniť na prospech spotrebiteľa, ktorého treba v tomto vzťahu považovať za „slabšiu stranu“ zmluvného vzťahu. „Uvedené výkladové pravidlo sa použije vždy vtedy, ak bude nejasný obsah spotrebiteľskej zmluvy, resp. budú existovať pochybnosti o obsahu spotrebiteľskej zmluvy a jednotlivých podmienok, ktoré pochybnosti sú spájané predovšetkým so stavom nejasnosti, neurčitosti, prípadne nezrozumiteľnosti zmluvnej podmienky. Pojem „priaznivejšie“ indikuje, že výklad celej podmienky alebo jej časti, ktorá nie je jednoznačná, bude na prospech spotrebiteľa. Na druhej strane uplatnenie výkladového pravidla znamená, že bude prevládať výklad menej priaznivý pre dodávateľa, keďže tento z povahy veci nesie zodpovednosť za prípravu a formulovanie zmluvných podmienok.“ (Števíček, M., Dulák, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 ? 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, 671 s.)

72. Súd ešte dodáva, že použitie ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka je v tomto prípade namieste, keďže subsidiárne použitie Občianskeho zákonníka ustanovuje § 1 ods. 8 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podstatou spotrebiteľskej ochrany je, že sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho dodávateľa, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany slabšej strany (spotrebiteľa).

73. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto žalobu v časti uplatneného nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom tiež ako nedôvodnú zamietol.

K trovám konania

74. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník

75. V civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní. Ak mala strana plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania, ak mala strana len čiastočný úspech, náhrada nákladov bude pomerne rozdelená. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Platí teda, že žalobca má plný úspech, ak výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu, naopak, žalovaný má plný úspech, ak žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá.

76. V danom prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 4.809,19 eur s príslušenstvom (2.895,53 eur + 1.424,67 eur + 477,99 eur + 11,- eur) . Súd žalobe čo do sumy 2.143,80 eur s príslušenstvom vyhovel a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak predstavuje 44,58 % (= 2.143,80 eur z 4.809,19 eur) a úspech žalovanej predstavuje 55,42 % (= 100 % - 44,58 %). Vzhľadom na pomer úspechu v konaní úspešnej žalovanej patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 10,84 % (55,42 % - 44,58 %), o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné v zmysle ust. § 355 Civilného sporového poriadku (CSP) odvolanie, ktoré sa podľa ust. § 362 CSP podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

Podľa ust. § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa ust. § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,

- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.